

СТАНОВИЩЕ

от проф. Иван Въшин, двмн – катедра „Хигиена, технология и контрол на хранителните продукти, мениджмънт и ветеринарно законодателство“ при Ветеринарномедицински факултет към Тракийски университет

Относно: Дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“

Тема: „Организационно-правни, ветеринарно-санитарни аспекти на законодателните актове в областта на контрола на млякото и млечните продукти в Европейския съюз и тяхното въвеждане (транспортиране) в законодателната уредба на България.“

Разработен от Илиан Костов, докторант в самостоятелна форма на обучение към катедра „Хигиена, технология и контрол на хранителните продукти, мениджмънт и ветеринарно законодателство“ на Ветеринарномедицинския факултет при Тракийски университет за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“, област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионална направление 6.4. Ветеринарна медицина, научна специалност „Ветеринарно-санитарна експертиза“ с научен ръководител проф. Иван Въшин, двмн.

Г-н Илиан Костов е роден на 09.01.1964 г. в гр. Плевен. Висшето си образование завършва в гр. Бърно, Чехия по специалността „Ветеринарна медицина“ през 1990 г. В момента е съветник на министъра на ЗХ и го подпомага по въпроси свързани с ветеринарната медицина, безопасност на храните и е директор на дирекция „Анализ на риска и фокален център“. Основните дейности и отговорности са свързани с анализа на рисковете по хранителната верига и координация на обмен на научна информация с ЕОБХ и други научни организации. Г-н Костов е заемал различни постове в България и Брюксел, свързани с безопасност на храните – ветеринарен експерт – одит, инспекция и оценка в отдел на САНКО на Европейската комисия. Участва в преговорите със страните от ОНД и Югоизточна Европа в областта на SPS, аташе по въпроси, свързани с ветеринарни дейности и безопасност на храните, директор на дирекция „Контрол на храните и тяхната безопасност“ при МЗГ, директор дирекция ДВСККГК, главен експерт, отговарящ за транспортиране и прилагане на ветеринарното законодателство. Работил е като вирусолог, държавен ветеринарен лекар. Има завършена специализация по ветеринарно-санитарна експертиза. Специализирал е в САЩ, Европейската комисия в областта на безопасността на храните - водещ одитор по ISO, ДПП,

НАССР, обучение по управление на суворо мляко през цялата верига. Владее говоримо и писмено английски, чешки и руски езици.

Г-н Илиан Костов притежава шестнайсет годишен опит в мултикултурна среда. Има богат опит и умения в международните преговори и форуми, различни програми за обучение, одити, международни проекти и диалог с неправителствени организации. Умее да работи в екип и да поема отговорности. Тези качества той показва и по време на разработването на дисертационния труд.

Докторантът е изпълнил всички задължения по докторантурата и успешно е положил изпитите, съгласно неговия учебен и научен план.

Представил е в електронен вид дисертационния труд, автореферата, необходимата документация, както и научните трудове по дисертацията. Всичките необходими документи за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“ са подгответи, съгласно изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Р България, Правилника за неговото прилагане и Правилника за развитие на академичния състав в Тракийски университет.

Оценка на дисертационния труд Дисертацията е написана на 221 страници и съдържа 15 фигури и 23 таблици. Литературният указател е от 288 източници, от които 120 на кирилица, а останалите на латиница. Като цяло дисертационния труд е правилно структуриран и много добре отразява използваните методи, резултати, направените изводи и препоръки за практиката. Написан е на висок и достъпен за ползване стил. При избора на темата на дисертационния труд ние взехме под внимание няколко фактора: геopolитическото положение на България в Югоизточна Европа, представляващо свързващо звено между ЕС и Балканите, страните от черноморския регион и Близкия изток. Производството на млечни продукти е традиционно у нас и заема съществен дял в аграрното производство и не на последно място принадлежността към даден политико-икономически блок в света изисква спазването на приетите правила не само в политиката, но в основните сектори на икономиката, селското стопанство и регионално развитие.

Прегледът на литературата показва, че докторантът отлично познава националното, европейско и световно законодателство в областта на ветеринарно-санитарния контрол при добива на млечни продукти.

Целта на разработката е прецизно поставена в посока на задачите, очакваните резултати и приложенията в практиката. Тя е ясна и точна – прилагане на Европейското законодателство в областта на ветеринарно-санитарния контрол по цялата верига „от фермата до масата“ в млечната индустрия.

Задачите са общо 5. Те напълно отговарят на темата и реализацията на поставената цел.

Материал и методи За разработването на дисертационния труд са използвани международни закони, национални закони, правилници, регламенти, директиви, решения, наредби, инструкции, доклади, писма, стратегии, анализи, меморандуми, планове и документи на ЕС и Р България. Анализирани са 288 документи. За направата на анализ на такъв голям документопоток се изискват познания, опит и творчество, които се притежават от автора. За анализиране, систематизиране и интерпретиране на нормативните и поднормативни актове са използвани: историко-диалектически подходи, ретроспективен анализ и синтез за логическата и технологическата връзка между отделните раздели на нормативните актове, системен подход и статистическо-математически методи. Използваните методи са удачно избрани. Представянето и анализите на получените резултати показват, че докторантът отлично ги владее и правилно използва.

Резултатите от проведените изследвания показват, че нормотворческият процес на ЕС изгражда единен правен механизъм за страните членки, като се използва принципът за паралелната конкурираща се компетентност, а ЕК е монополен вносител. В процеса на присъединяване нашата страна е предприела адекватни мерки за хармонизиране на законодателството ни с това на ЕС в областта на храните и ветеринарно-санитарния контрол. НВМС и Дирекция „Здравеопазване на животните и безопасност на храните“ са изиграли водеща роля в този процес. След изтичането на действието на млечните квоти през 2015 г. млечният сектор в ЕС претърпя голяма промяна, свързана с производството и хигиенните норми в необлагодетелстваните, планински и най-отдалечените райони. Много верен извод се прави, че в България независимостта на структурата за оценка на риска, нейният административно-правен и финансов капацитет и до днес все още не са в съответствие с нормативната уредба на ЕС и СОЗЖ. Наблюдава се и недостатъчна експертна подготовка и познаване на технически и правни въпроси на националната регулация, както и непознаване на особеностите на съответната процедура по комитология. Тревога буди и факта, че инспекторите на БАБХ все още не разбират в достатъчна степен философията на европейското и национално законодателство в областта на контрола на храните и превенцията. Необходимо е да се осигури и адекватно финансиране дейности на БАБХ.

Изводи Направени са 14 изводи, които са в унисон с извършените научни изследвания, анализа на научната информация и оценъчните решения по цялата хранителна верига.

Препоръки за практиката Те се отнасят в три направления: към компетентните власти, хранителната индустрия и съсловните организации на ветеринарните лекари. Главното в тях е да се разбере философията и по-добро прилагане изискванията на законодателството, по-добре да се регламентира статута и независимостта на ЦОР, и се въведе система за

квалификация на частно практикуващите ветеринарни лекари на база профила на млечното животновъдство. И в заключение – единна съсловна ветеринарна организация.

Приноси За първи път се прави пълен анализ и комплексно научно изследване и изясняване на нормотворческата дейност на институциите на ЕС и Р България, моделите за създаване и функциониране на агенциите по безопасност на храните, ЕФСА и ЦОР.

Лични впечатления Като научен ръководител на докторанта с чиста професионална съвест заявявам, че разработването на дисертационния труд е негово лично дело, разбира се под моята методична помощ и наблюдение. В годините назад добре познавам неговото професионално израстване, кариера и развитие у нас и чужбина. Отличен ветеринарен лекар, най-компетентния експерт в областта на безопасността и контрола на храните, ветеринарното законодателство и практика. Със своето усърдие и прецизност винаги е бил в помощ на експертите от практиката. Същевременно в него съм наблюдавал усет и нюх към научната дейност, в резултат на което е и разработването на настоящия дисертационен труд. Считам, че той е изграден научен експерт, можещ и веш в подготовката, изработването на ветеринарното законодателство и философията на неговото приложение.

Заключение Всичко казано до тук ми дава основание да дам своето положително становище на така предложения дисертационен труд. Предлагам на Уважаемото от мен научно жури да присъди образователната и научна степен „Доктор“ на Илиан Радев Костов.

10.05.2016 г.

Член на научното жури:
(проф. Иван Въшин, двмн)

